GAZETA



Wielkiego Xięstwa

POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 50. — W Czwartek dnia 28. Lutego 1833.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 21. Lutego.

Onegdaj JOO. Xięstwo Jchmość Warszawscy, w wielkich pokojach zamkowych, dali bal kostiumowy; zgromadzenie było nader świetne. Zabawa trwała do późna ożywiona uprzejmością JOO. Xięstwa Jchmości.

JW. Hrabia Witt, Generał Gubernator miasta Warszawy, przybył wczoraj rano z Petersburga do tutejszéj stolicy.

Rossya.

Z Petersburga, d. 2./14. Lutego.

W sobotę, 28. Stycznia, w rocznicę urodzin J. C. M. W. X. Michała, odbyło się uroczyste nabożeństwo w cerkwi katedralnéj Kazańskiéj i we wszystkich kościołach stolicy. Wieczorem był bal i wieczerza u dworu; miasto było oświecone.

Kuryer Litewski ogłosił następny Ukaz Cesarski z dn. 2. Stycznia do P. Wileńskiego wojennego Gubernatora, sprawującego obowiązki Generał-Gubernatora Grodzieńskiego i Białostockiego, który tu dosłownie powtarzamy:

„*Panu Wileńskiemu wojennemu Gubernatorowi, sprawującemu obowiązek Generał-Gubernatora Grodzieńskiego i Białostockiego.*

„W czasie zamieszek, które w przeszłym 1831. roku miotały Żmudzią, niektórzy zakonnicy znajdujących się tam klasztorów: Telszewskiego Bernardyńskiego i Kalwaryjskiego Dominikańskiego, mieli uczęstnictwo w tém zamieszaniu, przez odprawianie modłów za powstańców i czytanie ich występnych odezw. Dostatecznie o tém zostali przekonani, i Wileńska Kommissya śledztwienna, po rozpatrzeniu działań tych zakonników, wnioskowała skassować same ich klasztory. Opinią tę uznał zgodną z prawami i wódz naczelny 1. armii, Generał-Feldmarszałek Xiążę Sacken; ale My, przez ojcowskie miłosierdzie, ku tym nawet z poddanych naszych, którzy byli wciągnieni do przestępstwa, Uznajemy za dobrą, zostawić te Rzymsko-Katolickie klasztory: Telszewski Bernardyński i Kalwaryjski Dominikański, po dawnemu exystującemi, nie dla niedostatku przekonania i przyczyn do obwinienia większéj części zakonników tych klasztorów, ale jako nowy dowód, że skrucha i staranie zagładzenia winy swojéj, daje każdemu prawo do Naszego pobłażania, kiedy to nieprzeciwi się spokojności i pożytkowi Państwa. Poruczamy Wam objawić im o téj Monarszéj Naszéj łasce."

Wszystkim wiadomy jest sławny zgon Pułkownika Engelhardt, rozstrzelanego przez nieprzyjaciół w 1812. r. za to, iż nieprzyjął dowództwa w Smoleńsku, które mu było ofiarowane po wzięciu tego miasta. Przejeżdżając przez Smoleńsk w 1832., Cesarz Jmć zauważał stan

upadku, w jakim znajdował się pomnik wystawiony temu walecznemu mężowi przez pozostałą po nim wdowę; pragnąc uwiecznić pamięć téj szlachetnéj ofiary przywiązania do tronu i ojczyzny, N. Pan rozkazał natychmiast wznieść mu dostojniejszy pomnik, z napisem przypominającym ten świetny czyn historyi krajowéj.

Dokończenie ogłoszenia Kommissyi likwidacyjnéj Wileńskiéj. (Majątki niewyszukane)

Kiewlicz Jozef.—Kościoł Filip.—Korzeniewski Alexander —Krasko Justyn.—Kozłowski Justyn.— Kamiński Stanisław. — Korsak Franciszek. — Łoński Józef — Lenartowicz Sylwester. — Lass Kazimierz.— Łaberyjski Antoni.— Łutyński Albert. — Lisiecki Ignacy.— Lutkiewicz Alexander.— Łongudowicz Tomasz. — Łabanowski Platon. — Łomiewicz Franciszek — Łubben Wincenty.— Liwkiewicz Bartłomiéj.—Makarski Onufry. — Matulewski Marcin.— Makiewicz Antoni.— Michalski Teodor.— Magiewski Walery.—Minalowski Józef.— Michałowski Józef.—Marewicz Józef.—Markiewicz Ignacy.— Makiewicz Stanisław. — Moszyko Dominik. — Maryczewski Józef.— Malinowski Stanisław.— Muszyński Walenty.—Matuszkiewicz Wincenty.—Medeliński Jerzy.—Merweczyński Symon. —Mickiewicz Antoni.— Mackiewicz Maciéj.— Mongin Karol.—Niezabitowski Xiądz.—Nowakowski albo Nowicki Michał.—Newiński Jozef. —Niemczewski Ignacy.—Nekon Stefan.—Narbutt Tomasz.—Niwanowicz Michał.— Narkiewicz Antoni.—Naruszewicz Franciszek.—Neczewski Ignacy.—Narkiewicz Piotr.—Ogonowski Antoni. — Orda Stanisław.— Okusko Wincenty.—Obolewicz Floryan.—Orzechowski Julian.—Ossowski Stefan.—Ostrowski Antoni.— Pawłowicz Onufry.—Polayno Jan.— Pacewicz Wincenty.—Polański Józef.— Pogurski Tadeusz.— Przeciszewski Antoni. — Płuszczewski Antoni.—Plater Ludwik.— Podwysocki Kazimierz —Perylkowski Karol.—Piotrowski Telesfor.—Piotrowski Sylwester.—Piasecki Karol.— Przyłucki Konstanty.—Pietkiewicz Wincenty. Prozor Maurycy.— Rymkiewicz Antoni — Rackiowicz Michał.—Romancewicz Konstanty.— Rukiewicz Ambroży.—Rozolina Adam.—Rutkowski Jan.— Rymkiewicz Antoni.— Ragunes Wincenty. — Russiński Adam.— Rubossewicz Adam.— Roykiewicz Piotr.—Skarbowski Konstanty.—Skinder Waleryan.—Stachowski Ildefons.—Sagustowski Augustyn.—Sułkowski Antoni.— Sudak Antoni.—Stankiewicz Kazimierz. Sylwestrowicz Wincenty.—Stabiński Stanisław. —Sagitowicz Józef.—Sołocki Adam.—Sawicki Jan.—Samański Józef.—Sołonim Józef.—Snarski Józef. — Suchowicki Antoni. — Staniewicz Sylwester.—Sinkiewicz Alexander.—Staniewicz Xawery.—Tyszkiewicz Alexander.—Tecewicz Piotr. — Troszczyński Józef.— Tomaszewicz Władysław.— Urbanowicz Ignacy —Urbanowicz Mateusz.—Fazuczel Ignacy.—Frołkowski Karol.—Chondzeński Józef.—Czyżewski Kazimierz.— Czerzewski Wincenty.— Czerniewicz Kazimierz.— Czeliński Jan.—Czerczewicz Donat.—Czerniewski Stanisław.—Szabłowski Antoni. — Szwaic Wincenty.—Czyczyński Józef.— Szatrawin Paweł. — Szabliński Franciszek. — Szymkiewicz Wawrzyniec. — Szyniewicz Ambroży. — Szabłowski Józef. — Szopceński Alexander.—Szyrman Adolf.—Szynsnowicz Franciszek.— Szorucki Józef. — Szyliński Sylwester. — Szemfer Donat. — Szołkowski Kajetan. — Szczerbicki Tomasz.—Szczaszewski Augustyn. Justynowicz Adam. — Jurgielewicz Adam. — Juszkiewicz Leopold.—Jawgiel Symon.—Jankowski Wincenty. — Jadziński Ludwik. — Jankowski Grzegorz.— Jakutowicz Adam.—Jasiunowicz Jerzy —Jacewicz Michał.—Jagmin Benedykt.—Jaszewicz Adam.—Jasewicz Tadeusz. —Jecewicz Ignacy.—Jacewicz Jan.

Oprócz wyrażonych powyżéj na liście osób, jeśliby się odkrywały późniéj majątki podlegające konfiskacyi, o takowych pretensorowie mają wywiadywać się sami, i objawiać swe pretensye w naznaczonym terminie.

W ł o c h y.

Z Rzymu, dnia 7. Lutego.

Dnia 3. b. m. umarł tu Kardynał Arezzo, Biskup Sabiński i Wice-Kanclerz kościoła; urodził się roku 1756. w Sycylii, a w r. 1816. Pius VII. zaszczycił go kapeluszem kardynalskim.

Æ g i p t.

Z Alexandryi, dnia 8. Stycznia.

Z obozu egipskiego nadeszły tu wiadomości dochodzące do dn. 22. Grudnia. Ibrahim Basza w raporcie swoim o zwycięstwie odniesioném dnia poprzedzającego, chwali waleczność i zimną krew swego wojska. Turcy mieli 96 dział, z których 20 zdobyli Egipcyanie. Dwa pułki tureckie zostały wzięte w niewolą wojenną razem z W. Wezyrem. Zdaje się, iż Ibrahim chce przy sobie zatrzymać Wezyra, dla ułatwienia układów o pokój. Przed kilku dniami Osman Basza, Admirał egipski, wrócił do tutejszego portu; Mehemed Ali przyjął go bardzo dobrze, z czego wnoszą, iż działał według rozkazów jego, unikając bitwy z flotą Sułtana. Co chwila oczekują tu skutku wdania się obcych mocarstw.

Okręt francuzki „Luxor", umyślnie wystawiony celem sprowadzenia do Francyi jednego z dwóch sławnych obelisków w Te-

bach, darowanego przez Mehemeda Alego rządowi francuzkiemu, ciągniony liną przez statek parowy, odbywszy szczęśliwie żeglugę na Nilu, przybył dnia 1. b. m. do tutejszego portu.

Niderlandy.

Z Hagi, dnia 18. Lutego.

Amsterdamer Handelsblad potwierdza tę wiadomość, że o postanowieniu Królewskiém pod dn. 31. Stycznia względem cła na Skaldzie, obwieszczonéın przez Pana Osy w Izbie Deputowanych belgijskiéj (patrz Nr. pisma naszego 47.) niema dotąd pewniejszych doniesień; że więc środki te niemogły być dotychczas wykonane.

Udzielamy tu następującego wyimku z pisma prywatnego z St. Omer, pod d. 10. Lutego: „Wystawić sobie możecie, jak przyjemne nam były nadesłane pieniądze, kiedy Wam powiem, że żołnierze nasi głodem dręczeni po ulicach się tułali, czego my im zabronić niemogliśmy, wiedząc dobrze, że żywności potrzebnéj nieodbierają; zaś zaforszusować im co, o tém ani myśléć, kiedy tylko mniejsza część z pomiędzy nas kilka groszy ma w gotowiznie; nierównie większa samych nawet oficerów na śniadym chlebie przestawać musi. Teraz wszelako, dzięki miłosierdziu narodu naszego, utrzymanie dla prostych na kilka miesięcy zabezpieczone, my więc tylko oficerowie z biedą walczyć będziemy. Zaiste, nietylko chełpić się wypada, że należemy do takiego narodu, który tych, co ojczyznie służyli, tak uprzejmie i wspaniałomyślnie wspiera, owszém tęsknić trzeba do nowéj sposobności, w któréjby można było życie i całość swoję jemu ponieść w ofierze. O przyjaznych chęciach Belgijczyków ku Holendrom możecie powziąść niejakieś wyobrażenie, kiedy wam doniosę, jak oni z damą pewną, przejeżdżającą przez ich kraj w celu odwiedzenia tu męża swego, postąpili. Zamiast, coby jéj mieli pozwolić przejechać przez ich kraj bez przeszkody, posełano ją pod rozmaitemi pozorami z jednego miasta do drugiego, a to jeszcze w taki sposób, że jeśli w jednym dniu 8 mil naprzód ujechała, w następnym prawie o tyle znów wracać musiała, dopóki nareszcie znajomego nieznalazła, który się za nią ujął i ją szczęśliwie na ziemię francuzką przewiózł."

Francya.

Z Paryża, dnia 16. Lutego.

Dalszy ciąg obrad Izby Deputowanych. Dyskussye nad budżetem Ministeryum spraw wewnętrznych. — 500,000 fr. przeznaczonych dotychczas na utrzymanie telegrafów, za wolą Ministrów zmniejszone zostają na 260,000 fr. Wynagrodzenie mieszkańców Paryża, którzy podczas dni Lipcowych na własności swojéj szkodę ponieśli, wynoszące 2,200,000 fr. zostało jednozgodnie uchwalonem. Ogół oszczędzeń, w tym budżecie zaprowadzonych, dochodzi do 462,500 fr. — Następnie przystąpiono do budżetu spraw duchownych. Koszta administracyi centralnéj wynoszą 196,000 fr. płace Arcybiskupów i Biskupów 870,000 fr. — Pan Auguis żądał przy téj okazyi, aby liczbę Prałatów, w ostatnich czasach znacznie powiększoną, znowu zredukowano na oznaczoną w Konkordacie r. 1800. Pan Duvergier de Hauranne takowe uszczuplenie duchowieństwa wyższego poczytywał w obecnéj chwili za niestósowne. Wyznał wprawdzie, że wielu między Prałatami wcale niesprzyja istnącemu rządowi, rozumiał wszelako, że wykonanie wniesionego środka zniechęciłoby nawet tych, co do obecnego stanu rzeczy są przywiązani; wymaga więc interes pokoju i zgody, aby poprawkę Pana Auguis tymczasowo odrzucono. Po cofnięciu wniosku Pana Auguis, jako też innych poprawek ze strony ich sprawców, poprawka Pana Giraud, brzmiąca w sposób następujący: „Żadna katedra Biskupia albo Arcy-Biskupia założona od czasów konkordatu roku 1801., niema być po zawakowaniu obsadzona, dopóki układy między dworem francuzkim i rzymskim zachodzące, skończone niebędą" małą większością (t. j. 169 głosów przeciw 160) została odrzucona; inna zaś poprawka Pana Luneau, stósownie do któréj pensya Arcybiskupa Paryzkiego z 40,000 fr. na 25,000 fr. ma być zmniejszona, pozyskała zadowolenie i uchwałę Izby. — Odroczono następnie dalszy ciąg obrad nad budżetem spraw duchownych na przyszły poniedziałek.

Przed kilku dniami wyszedł tu pierwszy numer nowego dziennika oppozycyjnego pod napisem: *le Faubourg de Saint Antoine.*

Według dziennika Messager malarz angielski Lawrence ma posiadać odcisk gipsowy twarzy Napoleona; miał go nabyć za znaczną summę od Pana Antomarchi.

List jednego z oficerów morskich francuzkich, pisany d. 21. Stycznia z Nauplii, wyraża, iż bliski powrót wojska naszego z Morei do ojczyzny zdaje się być niewątpliwym. Kontr-Admirał Hugon otrzymał rozkaz, aby tym celem zatrzymał w porcie Nauplii wszystkie okręty wojenne, przybywające z Francyi.

Odebrano tu wiadomości z Algieru, dochodzące do d. 24. Stycznia. General Savary, naczelny dowódzca, kazał znowu zamknąć tameczny dom gry, który niedawno za zezwoleniem jego otworzono. Monitor Algierski z d. 19. Stycznia wyszedł w języku

francuzkim i arabskim; wyłuszcza środki użyte i jeszcze użyć się mające dla rozszerzenia oświaty w osadzie. Od roku przeszłego istnieje w Algierze drukarnia francuzka, dziennik francuzki, drukarnia arabska, szkoła arabska i kilka małych szkółek, w których tameczni żydzi uczą się języka francuzkiego. Monitor Algierski wychodzić nadal będzie w obu językach. Do licznie uczęszczanéj szkoły arabskiéj ma być przydana szkoła wzajemnego uczenia, przeznaczona do nauki języka francuzkiego.

Konserwatoryum biblioteki podało Królowi Jmci Panow: Sylvestre de Sacy, Reinaud i Quatremère na kandydatów posady konserwatora zbioru rękopismów przy wspomnionym instytucie w sekcyi rękopismów wschodnich, wakującéj po zgonie Pana Dacier. Monarcha mianował Pana Sylvestre de Sacy.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Podpisany Sąd Ziemiański zapozywa niniejszém następujące nieprzytomne osoby, jakoto:

1) Michała Kossman parobka z Tłukawy powiatu Obornickiego, którego w roku 1811. do wojska polskiego wzięto;
2) Anielę Grdułkowską, która tu stąd przed lat 40. z rodzicami swemi Marcinem i Reginą małżonkami Grdułkowskiemi do Rossyi wyprowadziła się;
3) rymarczyka Ignacego Prokowskiego z Berdychowa pod Szremem rodem, który poszedłszy w roku 1801. na wędrówkę, służbę w wojsku austryackim przyjąć miał;
4) Jana Bukowskiego z Szremu rodem, który już przed lat 50 do Polski pojść i tamże w wojsku służyć miał;
5) Mikołaja Pisiewicza z Poznania rodem, który 1806. r. do wojska polskiego pojść miał;

którzy od czasu ich oddalenia się żadnéj o sobie niedali wiadomości, niemniéj ich sukcessorów i spadkobierców, jakichby pozostawić mogli, aby o swém życiu i pobycie niezwłocznie, a najpóźniéj w terminie na

dzień 11ty Września 1833.

w izbie sądowéj zamku naszego, przed deputowanym Assessorem Ur. Beyer o godzinie 11. przed południem piśmiennie, lub osobiście donieśli i dalszych rozporządzeń oczekiwali. W razie albowiem przeciwnym, zostaną za nieżyjących ogłoszeni i majątek ich najbliższym wylegitymowanym ich sukcessorom wydanym zostanie.

Poznań, dnia 1. Listopada 1832.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

W księdze hipotecznéj majętności Liszkowa w powiecie Wyrzyskim położonéj do Hrabi Frederyka Wilhelma de Braudenburg i J. O Xiężny de Anhalt Koethen Julii z Hrabiów de Brandeburg należącéj zaintabulowana jest Rubr. III. Nro. 14. pod dniem 10. Listopada 1791. summa Tal. 10,000 dla Porucznika Ernesta Frederyka de Schmiedeberg w pułku dragonów de Kalkreuth zostającego na mocy obligacyi z dnia 18. Sierpnia 1791. Posiadacze rzeczonéj majętności, którzy twierdzą, że summa ta jest zapłaconą, lecz kwit z tego powodu udzielonym być niemoże, ponieważ sukcessorowie zmarłego w Runowie na dniu 3. Sierpnia 1818. Porucznika w randze Kapitana abszytowanego de Schmiedeberg jako ostatniego posiadacza dokumentu na summę 10,000 Tal. opiewającego wyśledzonemi być niemogą uczynili wniosek, aby summę te celem wymazania jéj z księgi hipotecznéj sądownie ogłoszoną została. Wzywają się przeto sukcessorowie byłego Porucznika a późniéj w randze Kapitana abszytowanego Ernesta Frederyka de Schmiedeberg tudzież wszyscy ci, którzy jako właściciele, sukcessorowie, cessyonaryusze, posiadacze zastawni lub z innego jakiego powodu do w mowie będącéj summy 10,000 Tal. prawo mieć mniemają, ażeby pretensye swoje w terminie

dnia 30go Marca r. p.

zrana o godzinie 10. przed Wnym Fiszer Konsyliarzem Sądu swego podali, gdyż w razie przeciwnym z wszelkiemi pretensyami swemi wykluczeni zostaną i co do takowych wieczne milczenie nałożone im będzie.

Piła, dnia 15. Października 1832.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

Na dniu 26. Marca i następujących sprzedawana będzie w miejscu przez publiczną licytacyą za gotowe pieniądze, pozostałość ś. p. X. Krzeminskiego Proboszcza Wirowskiego składająca się z różnych sprzętów domowych i gospodarskich, bielizny, sukien, jako też z inwentarza, mianowicie: koni, krów, świń i owiec, o czém publiczność się uwiadomia.

Wiry, dnia 22. Lutego 1833.

Exekutorowie testamentu.
